

Titulació	Tipus	Curs
Arqueologia	OP	4
Història	OB	2

Professor/a de contacte

Nom : Ramón Martí Castello

Correu electrònic : ramon.marti@uab.cat

Equip docent

Ferran Esquilache Martí

Idiomes dels grups

Podeu consultar aquesta informació al [final](#) del document.

Prerequisits

Els que estableix la normativa del grau: haver cursat l'assignatura "Introducció a la Història Medieval" o "Història Medieval" de primer curs, a fi i efecte d'haver assolit els coneixements mínims sobre els grans processos de l'Edat Mitjana en l'espai i el temps. Sobre aquesta base s'aprofundirà en els continguts del temari corresponent a l'època d'estudi.

Objectius

En aquesta assignatura s'aprofundirà sobre els grans processos socioeconòmics, polítics i culturals que es van produir entre els segles V i XI al territori que després seria Europa. Així, s'estudia el passat de les societats europees des de la desaparició de l'Imperi Romà d'Occident, fins a la formació i consolidació del feudalisme en les societats post-carolíngies. S'analitzaran prioritàriament els aspectes econòmics i socials i les construccions ideològiques, en relació a la constitució dels regnes altmedievals i amb el sorgiment del feudalisme en el context del desmembrament de l'Imperi Carolingi. Per tot això, caldrà examinar les pràctiques desenvolupades durant l'antiguitat tardana i que van perdurar en bona part fins l'etapa altmedieval, com es van transformar durant aquest període, sota quines pautes es va organitzar la producció i l'ordre social, i quines noves expressions ideològiques es van desplegar entre els segles V i XI. Malgrat que el referent central de l'assignatura serà la història europea, caldrà explicar les connexions amb els processos que es donen a l'Orient Proper i al nord d'Àfrica, i tot plegat, en relació amb la difusió del cristianisme, la formació i expansió de l'islam i amb el cesaropapisme de l'Imperi Oriental. Tots aquests processos posen les bases de la idea d'Europa, els quals s'aniran replant en els segles posteriors fins a constituir-se internament i a projectar-se a l'exterior. Per això és tan important cercar les arrels, els orígens i les bases de l'hegemonia d'Europa al món.

Resultats d'aprenentatge

1. Expressar-se eficaçment aplicant els procediments argumentatius i textuais en els textos formals i científics
2. Fer presentacions orals utilitzant un vocabulari i un estil acadèmics adequats.
3. Identificar els mètodes propis de la història i la seva relació amb l'anàlisi de fets concrets.
4. Identificar el context en què s'inscriuen els processos històrics.
5. Utilitzar el vocabulari tècnic específic i d'interpretació de la disciplina.
6. Reconèixer la importància de controlar la qualitat dels resultats del treball i de la seva presentació.
7. Aplicar tant els coneixements com la capacitat d'anàlisi a la resolució de problemes relatius al camp d'estudi propi.
8. Buscar, seleccionar i gestionar informació de manera autònoma tant en fonts estructurades (bases de dades, bibliografies, revistes especialitzades) com en informació distribuïda a la xarxa.
9. Fer servir la terminologia adequada en la construcció d'un text acadèmic.
10. Transmetre els resultats de la recerca arqueològica i comunicar conclusions, de manera clara, tant oralment com per escrit, a un públic tant especialitzat com no especialitzat.
11. Presentar treballs en formats ajustats a les demandes i els estils personals, tant individuals com en grup petit.
12. Identificar les idees principals i les secundàries i expressar-les amb correcció lingüística.
13. Dominar en el grau necessari els idiomes rellevants per a la pràctica professional.
14. Aplicar les tècniques i els instruments d'anàlisi adequats als casos d'estudi.
15. Interpretar les fonts materials i el registre arqueològic.
16. Dominar l'estructura diacrònica general del passat.
17. Dominar i identificar la història de l'entorn immediat.
18. Interpretar i analitzar les fonts documentals.
19. Avaluar i resoldre críticament problemàtiques històriques pròpies de la història del gènere.
20. Aplicar les tècniques que permeten una comprensió ràpida i global del text llatí.
21. Examinar un passatge literari mediollatí i connectar-lo amb les característiques pròpies del llatí medieval.
22. Avaluar i resoldre críticament els problemes historiogràfics propis dels estudis de la guerra.
23. Organitzar i planificar la cerca d'informació històrica.
24. Utilitzar els recursos informàtics propis de l'àmbit d'estudi de la història.
25. Analitzar de manera crítica els discursos divulgatius, especialment en relació amb la ideologia i els biaixos etnocèntrics i sexistes.
26. Interpretar textos històrics en relació amb els contextos arqueològics.
27. Llegir i interpretar adequadament manuscrits, inscripcions i diplomes de l'antiguitat, de l'Edat Mitjana, Moderna i Contemporània.
28. Dominar la història universal de l'edat mitjana.
29. Conèixer els debats historiogràfics principals referents a l'antiguitat.
30. Analitzar els processos històrics que condueixen als conflictes bèl·lics.
31. Descriure les estructures econòmiques, socials i polítiques de les societats clàssiques.
32. Analitzar els processos històrics que condueixen als conflictes bèl·lics.
33. Identificar les idees principals i les secundàries i expressar-les amb correcció lingüística.
34. Descriure amb precisió l'objecte artístic amb el llenguatge propi de la crítica d'art.
35. Utilitzar els recursos informàtics propis de l'àmbit d'estudi de la història.
36. Aprendre de manera autònoma.
37. Comunicar-se tant oralment com per escrit en l'idioma propi o en una tercera llengua utilitzant la terminologia i les tècniques pròpies de la historiografia.
38. Desenvolupar la capacitat d'anàlisi i síntesi històrica.
39. Treballar en equip respectant tots els punts de vista.
40. Relacionar els elements i els factors que intervenen en el desenvolupament dels processos històrics.
41. Llegir i interpretar textos historiogràfics o documents originals i transcriure, resumir i catalogar informació generada a l'Edat Mitjana.
42. Descriure les estructures econòmiques, socials i polítiques de l'edat mitjana.
43. Resoldre els problemes metodològics que planteja l'ús de les fonts historiogràfiques medievals.
44. Resoldre els problemes metodològics que planteja l'ús de les fonts historiogràfiques medievals.
45. Utilitzar el vocabulari tècnic específic d'interpretació i comentari dels textos antics.

Continguts

1. El debat sobre la formació del feudalisme
2. Societat i fiscalitat tardoromana
3. Els estats germànics successors
4. Orient durant els segles V-VI
5. L'expansió àrab i l'estat omeia
6. L'estat abbàssida i la islamització
7. Al-Andalus, una societat islàmica a occident
8. Construcció i fracàs de l'imperi carolingi
9. El sistema dominical
10. Els nous principats territorials
11. La feudalitat i la Pau de Déu
12. Reforma Gregoriana i Croada

Activitats formatives i Metodologia

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Estudi personal i lectura de textos	75	3	33, 34, 35, 36, 37, 38, 41
Tutoria	15	0,6	34, 39, 41, 42
Classes teòriques i pràctiques dirigides pel professor	60	2,4	40, 41, 42, 43

ACTIVITAT DIRIGIDA 35%

Assistència a classes teòriques dirigides pel professor.

Assistència a sessions de seminaris i pràctiques dirigides pel professor.

Lectura comprensiva de textos.

ACTIVITAT SUPERVISADA 10%

Tutoria en la confecció dels treballs proposats

ACTIVITAT AUTÒNOMA 55%

Estudi personal.

Preparació de presentacions orals.

Realització de ressenyes, treballs i comentaris analítics.

- Només es podrà entrar a l'aula durant els primers 5 minuts de la classe i només se'n podrà sortir durant els darrers 5 minuts de classe.
- No es podrà consumir menjar ni begudes durant la classe.
- No es podrà consultar el telèfon mòbil mentre duri la classe.
- Qualsevol excepció degudament justificada a aquestes normes ha de rebre explícitament l'aprovació prèvia del professor de l'assignatura.

Nota: es reservaran 15 minuts d'una classe, dins del calendari establert pel centre/titulació, perquè l'alumnat completi les enquestes d'avaluació de l'actuació del professorat i d'avaluació de l'assignatura.

Avaluació

Activitats d'avaluació continuada

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Dues proves parcials de seguiment de l'assignatura	60% (30%+30%)	0	0	1, 5, 7, 16, 17, 23, 28, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44
Assistència, participació i progressió del	10%	0	0	2, 3, 4, 8, 10, 14, 15, 18, 19, 20, 21, 22, 24,

curs	25, 26, 27, 29, 32, 35, 36, 37, 39, 41, 45				
Realització de treballs, ressenyes, resums i comentaris analítics	30%	0	0	6, 9, 11, 12, 13, 33, 35, 36, 37, 38, 41, 43	

La matèria s'avaluarà mitjançant l'aplicació dels següents procediments:

Avaluació continuada

1. Dues proves parcials: 60 % nota final (30%+30%)
2. Realització de treballs, ressenyes, resums comentaris analítics sobre els textos i altres documents proposats (quadres, gràfics, mapes, imatges ...) i preparació de comentaris orals o seminaris: 30%
3. Assistència, participació i progressió: 10 %

Els estudiants d'intercanvi que demanin avançar un examen han de presentar al professor un document escrit de la seva universitat d'origen que justifiqui la seva sol·licitud.

Avaluació única

Optar per l'avaluació única no eximeix l'estudiantat d'assistir a classe.

1. Un únic examen: 70 % nota final
2. Realització de treballs, ressenyes, resums comentaris analítics sobre els textos i altres documents proposats (quadres, gràfics, mapes, imatges ...) i preparació de comentaris orals o seminaris: 30%

Només es recuperaran les activitats d'avaluació lliurades en els terminis establerts pel professor. Per participar a la recuperació l'alumnat ha d'haver estat prèviament avaluat en un conjunt d'activitats que equivalgui a un mínim de 2/3 parts de la qualificació total (avaluació continuada) o bé lliurar totes les proves previstes (avaluació única). Les pràctiques (30%) i la participació, assistència i progressió (10%) no es recuperen.

L'estudiant rebrà la qualificació de "no avaluable" sempre que no hagi lliurat més del 30 % de les activitats d'avaluació.

En cas que l'estudiant realitzi qualsevol irregularitat que pugui conduir a una variació significativa de la qualificació d'un acte d'avaluació, es qualificarà amb 0 aquest acte d'avaluació, amb independència del procés disciplinari que s'hi pugui instruir. En cas que es produeixin diverses irregularitats en els actes d'avaluació d'una mateixa assignatura, la qualificació final d'aquesta assignatura serà 0.

En el moment de realització de cada activitat avaluativa, el professor o la professora informará l'alumnat (Moodle) del procediment i la data de revisió de les qualificacions.

Es tindran en compte els casos particulars que rebran, com no podria ser d'altra manera, un tractament específic.

En aquesta assignatura, no es permet l'ús de tecnologies d'Intel·ligència Artificial (IA) en cap de les seves fases. Qualsevol treball que inclogui fragments generats amb IA serà considerat una falta d'honestetat acadèmica i comporta que l'activitat s'avalui amb un 0 i no es pugui recuperar, o sancions majors en casos de gravetat.

La programació de les proves d'avaluació no es pot modificar, tret que hi hagi un motiu excepcional i

degudament justificat.

En situacions de malaltia crònica o aguda acreditada, l'alumnat té dret a un ajornament fins al límit que permeti el calendari acadèmic. En aquests casos, la sol·licitud de canvi de data o hora s'ha de presentar amb una antelació mínima de set dies, aportant els justificants corresponents. Quan la causa és de força major sobrevinguda, la normativa permet que la petició es presenti després de la data prevista de la prova, sempre que s'aportin els justificants en un termini màxim de tres dies hàbils. Aquest supòsit inclou, per exemple, un naixement o adopció, o la defunció de la parella o d'un familiar fins a segon grau. En el cas de malaltia o altres circumstàncies, els justificants han d'acreditar de manera clara que l'estudiant no estava en condicions de dur a terme la prova en la data i hora programades. Queda a criteri del professorat tenir en consideració qualsevol circumstància fora de les anteriorment establertes.

Bibliografia

AA.DD.: *Historia General de Africa. III. Africa entre los siglos VII y XI*, Tecnos / Unesco, Madrid 1992.

BARTLETT, Robert: *La formación de Europa. Conquista, civilización y cambio cultural, 950-1350*. Publicacions de la Universitat de València (PUV), 2003.

BONNASSIE, Pierre: *La Catalogne du milieu du Xe a la fin du XIe siècle. Croissance et mutations d'une société*, Toulouse 1975-1976 (traducció catalana Edicions 62).

BOUTRUCHE, Robert: *Señorío y feudalismo, Siglo XXI*, Madrid 1970-1980.

CAMERON, Averil: *El Mundo mediterráneo en la antigüedad tardía, 395-600*, Crítica, Barcelona 1998.

CHALMETA, Pedro: *Invasión e islamización*, Editorial Mapfre, Madrid 1994.

DURLIAT, Jean: *Les finances publiques de Diocletien aux carolingiens (284-889)*, Jhan Thorbecke Verlag Sigmaringen 1990.

FLORY, Jean: *La guerra santa. La formación de la idea de cruzada en el Occidente cristiano*, Granada 2003.

GUERREAU, Alain: *El feudalismo, un horizonte teórico*, Crítica, Barcelona 1984.

HALPHEN, Louis: *Charlemagne et l'Empire Carolingien*, Paris 1947 (traducció castellana, Akal).

KING, P. D.: *Derecho y sociedad en el reino visigodo*, Alianza Ed., Madrid 1981.

MANTRAN, Robert: *La expansión musulmana*, Nueva Clio, Barcelona 1982.

MOORE, R. I.: *La primera revolución Europea, 980-1250*. Crítica, Barcelona, 2002.

POLY, Jean P. - BOURNAZEL, Éric: *El cambio feudal: siglos X-XII*, Labor, Barcelona 1983.

SHABAN, M.H.: *Historia del islam*, Guadarrama, Madrid 1976.

TOUBERT, Pierre: *Europa en su primer crecimiento: de Carlomagno al año mil*, València - Granada 2006.

WICKHAM, Chris: *Una Historia nueva de la Alta Edad Media: Europa y el mundo mediterráneo, 400-800*, Crítica, Barcelona 2009.

Programari

No precisa programari específic

Grups i idiomes de l'assignatura

La informació proporcionada és provisional fins al 30 de novembre.
A partir d'aquesta data, podreu consultar l'idioma de cada grup a través d'aquest [enllaç](#). Per accedir a la informació, caldrà introduir el CODI de l'assignatura

Tipus de docència	Grup	Idioma	Semestre	Torn
(TE) Teoria	1	Català	primer quadrimestre	matí-mixt
(PAUL) Pràctiques d'aula	1	Català	primer quadrimestre	matí-mixt
(TE) Teoria	2	Català	primer quadrimestre	matí-mixt
(PAUL) Pràctiques d'aula	2	Català	primer quadrimestre	matí-mixt